

освіти. Однією з важливих складових такої роботи є зацікавленість викладачів у цьому процесі. Вважаю, що сьогодні потрібно змінюватися всім: і викладачам, і студентам. Дотримання правил академічної доброчесності має стати стилем життя.

Список посилань

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII Стаття 42 «Академічна доброчесність». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>

2. Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2018. Вип. 3-4. С. 52-56.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-38>

ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Волошина-Нарожна В. О.

кандидат психологічних наук,

доцент кафедри психології та педагогіки

Національний університет «Острозька академія»

м. Острог, Рівненська область, Україна

Дотримання правил та норм академічної доброчесності студентами закладів вищої освіти (ЗВО) є та завжди було практичною проблемою, яку віднедавна активно намагається вирішити кожен учасник освітнього процесу. Попри чіткі принципи і правила академічної доброчесності, які сформовані на сьогодні в сучасній системі освіти і які покликані формувати академічні цінності та академічну культуру освітнього середовища, стикаємося із поведінкою, діями та бездіяльністю суб'єктів навчального процесу, яка свідчить про порушення цих норм та прояви академічної недоброчесності. Аналіз психологічних факторів академічної доброчесності є важливим для розуміння психологічних передумов недотримання правил академічної доброчесності, з тим щоб розуміти та попередити це у навчальній діяльності студентів.

Науковці вивчаючи фактори академічної доброчесності приділяють увагу вивченню багатфакторних моделей поведінки суб'єктів

навчання у контексті академічної доброчесності. Так, Т. Р. Cronan, J. K. Mullins та D. E. Douglas [2] підкреслюють, що для того щоб зрозуміти фактори академічної доброчесності слід аналізувати їх інтегровано та цілісно. Автори наголошують, що ставлення до академічної доброчесності є одним із найважливіших факторів, який впливає на поведінкові наміри та шахраювання під час навчання. У свою чергу, таке ставлення складається як з переконань щодо наслідків такої недоброчесної поведінки, так і з оцінки цих наслідків. Іншими словами, суб'єктивна оцінка норм та наслідків порушення цих норм є одним із ключових факторів академічної доброчесності та характеризує морально-етичну, когнітивну та соціально-психологічну природу факторів академічної доброчесності.

У своєму дослідженні, Тодорова І. С. [1] встановила, що одним із психологічних факторів академічної доброчесності є рівень самооцінки та рівень домагань студентів. Зокрема авторка з'ясувала, що для студентів із високим рівнем толерантності до академічної недоброчесності притаманний знижений рівень домагань, а студенти із низьким рівнем толерантності до академічної недоброчесності мають високу та дуже високу (завищену) самооцінку [1, с. 125–126]. Такий результат підтверджує вплив індивідуально-психологічних факторів на академічну доброчесність.

Окрім цього, Тодорова І. С. [1] наводить й інші психологічні фактори академічної недоброчесності, акцентуючи увагу на внутрішніх, зокрема рівень розвитку когнітивних процесів, творчі здібності, впевненість, самоінтерес, мотиваційна сфера тощо.

У дослідженні мотивів шахраювання студентів, Т. Waltzer та A. Dahl [3] визначили, що більшість студентів не визнають свої недоброчесні дії як шахрайство. Однак, вони визнають його таким лише у тих випадках, коли вони вважали шахрайство прийнятним для реалізації завдань, які оцінювалися як складні для вирішення та є необхідними для підтримки конкурентоспроможного рейтингу навчання. Відтак, суб'єктивна оцінка вигоди та мотиви конкурентоспроможності мають важливе значення при прийнятті рішення щодо дотримання правил та норм академічної доброчесності у процесі навчання.

Численні дослідження з питань дотримання академічної доброчесності свідчать про неабиякий інтерес до вивчення різноманітних факторів академічної доброчесності серед яких можна узагальнити й психологічні фактори, а це морально-етичні (моральні цінності та переконання, моральний обов'язок, ставлення до шахрайства), когнітивні (судження про академічну доброчесність та недоброчесність, оцінка прийнятної та неприйнятної поведінки, знання

про правила та норми академічної доброчесності, рівень розвитку когнітивних процесів), мотиваційні (мотивація до навчальної діяльності, рівень домагань), індивідуально-психологічні (творчі здібності, самооцінка, впевненість), та соціально-ситуативні (ставлення викладачів та адміністрації до академічної доброчесності, складність завдань). Розуміння та подальше вивчення цих факторів дасть можливість розробити та впровадити нові підходи та стратегії для підвищення академічної доброчесності.

Список посилань

1. Тодорова І. С. Психологічні чинники толерантності студентів до академічної недоброчесності. *Психологія і особистість*. 2019. № 2, С. 116–131.

2. Cronan T. P., Mullins J. K., & Douglas D. E. Further understanding factors that explain freshman business students' academic integrity intention and behavior: Plagiarism and sharing homework. *Journal of Business Ethics*. 2015. 147(1). P. 197–220. DOI: 10.1007/s10551-015-2988-3

3. Waltzer T., Dahl A. Why do students cheat? Perceptions, evaluations, and motivations. *Ethics & Behavior*. 2022. 33(2), P. 130–150. DOI: 10.1080/10508422.2022.2026775

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-39>

ДОБРОЧЕСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Воробель У. Б.

старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Інститут права

Львівського державного університету внутрішніх справ

м. Львів, Україна

З технологічним розвитком людства неминучим є вплив технологій на діяльність та життя самої людини. Створення нових засобів та технологій спрямоване на покращення та мінімізування зусиль, що затрачаються на здійснення поставлених перед людиною завдань, та досягнення конкретних цілей. Розвиток інтернету, запровадження нових технологій, глобалізація усіх сфер життя сприяло зародженню штучного інтелекту не лише як математичної моделі, алей як